

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 76/24

Luxemburg, 30 april 2024

Arrest van het Hof in zaak C-178/22 | Procura della Repubblica presso il Tribunale di Bolzano

Privacy en vervolging van ernstige strafbare feiten: de rechter die belast is met het verlenen van toegang tot telefoongegevens om de daders te identificeren van een strafbaar feit waarvoor de nationale wet bij de vervolging ervan in een dergelijke toegang voorziet, moet die toegang kunnen weigeren of beperken

Volgens de Italiaanse wet behoort gekwalificeerde diefstal tot de strafbare feiten op grond waarvan met voorafgaande toestemming van een rechter telefoongegevens van een aanbieder van elektronische-communicatiediensten kunnen worden verkregen. Het Hof is van oordeel dat een dergelijke toegang alleen kan worden verleend tot de gegevens van personen die ervan worden verdacht betrokken te zijn bij een ernstig strafbaar feit, en verduidelijkt dat het aan de lidstaten staat om het begrip „ernstig strafbaar feit” te definiëren. De met het verlenen van toegang belaste rechter moet die toegang evenwel kunnen weigeren of beperken wanneer hij vaststelt dat de door die toegang veroorzaakte inmenging in de grondrechten op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op de bescherming van persoonsgegevens ernstig is en het duidelijk is dat het strafbare feit in kwestie, gelet op de maatschappelijke omstandigheden in de betrokken lidstaat, kennelijk niet ernstig is.

In het kader van een strafrechtelijk onderzoek naar de gekwalificeerde diefstal van twee mobiele telefoons verzoekt het openbaar ministerie in Bolzano (Italië) de Italiaanse rechter om toestemming om bij alle telefoonbedrijven de telefoongegevens van de gestolen toestellen op te vragen, teneinde de daders van de diefstal te kunnen identificeren.

De Italiaanse rechter betwijfelt of de Italiaanse wet waarop dit verzoek is gebaseerd, verenigbaar is met de richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie van de Uni¹, op grond dat die wet ziet op de vervolging van strafbare feiten die nauwelijks maatschappelijke onrust veroorzaken en geen ernstige inmenging in de grondrechten op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op de bescherming van persoonsgegevens rechtvaardigen, en dat de Italiaanse rechterlijke instanties geen enkele beoordelingsmarge hebben met betrekking tot de werkelijke ernst van het strafbaar feit in kwestie.

In zijn arrest oordeelt het Hof dat de inmenging in deze grondrechten als gevolg van de toegang tot telefoongegevens als ernstig kan worden aangemerkt en bevestigt het dat een dergelijke toegang alleen kan worden verleend tot de gegevens van personen die ervan worden verdacht betrokken te zijn bij een ernstig strafbaar feit. Het preciseert dat het aan de lidstaten staat om voor de toepassing van de betrokken richtlijn het begrip „ernstig strafbaar feit” te definiëren. Het strafrecht behoort namelijk tot de bevoegdheid van de lidstaten, voor zover de Unie ter zake geen wetgeving heeft vastgesteld.

De lidstaten mogen dit begrip en, in het verlengde daarvan, het begrip „zware criminaliteit” echter niet uithollen door er strafbare feiten in op te nemen die, gelet op de maatschappelijke omstandigheden van de betrokken lidstaat, kennelijk niet ernstig zijn, ook al heeft de wetgever van die lidstaat bepaald dat zij worden bestraft met een

maximale gevangenisstraf van ten minste drie jaar. Het Hof preciseert dat een drempel die is vastgesteld op basis van een dergelijke straf, in dit verband niet buitensporig laag lijkt. De vaststelling van een drempel waarboven de gevangenisstraf voor een strafbaar feit rechtvaardigt dat het als een ernstig strafbaar feit wordt aangemerkt, is overigens niet noodzakelijkerwijs in strijd met het evenredigheidsbeginsel.

Om met name na te gaan of het begrip „zware criminaliteit” niet onjuist is opgevat, is het niettemin van wezenlijk belang dat wanneer de toegang tot de bewaarde gegevens het risico van een ernstige inmenging in de grondrechten van de betrokkene inhoudt, die toegang onderworpen is aan een voorafgaande toetsing door een rechterlijke instantie of door een onafhankelijke bestuurlijke entiteit.

Bovendien moet de rechterlijke instantie of de onafhankelijke bestuurlijke entiteit die deze voorafgaande toetsing verricht, de toegang kunnen weigeren of beperken wanneer zij vaststelt dat er sprake is van een ernstige inmenging in de grondrechten terwijl het strafbaar feit in kwestie kennelijk niet daadwerkelijk zware criminaliteit uitmaakt, gelet op de maatschappelijke omstandigheden in de betrokken lidstaat. Zij moet immers in staat zijn te zorgen voor een juist evenwicht tussen de noden van het onderzoek en de grondrechten op eerbiediging van het privéleven en op bescherming van persoonsgegevens.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst en, indien van toepassing, de samenvatting](#) van het arrest zijn op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹[Richtlijn 2002/58/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie (richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie) .